

СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

РІК LI. Ч. 221. Джерзі Сіті, Н. Дж., п'ятниця 12-го листопада 1943. No. 221. Jersey City, N. J., Friday, November 12, 1943. VOL. LI.

ТРИ ЦЕНТИ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ. П'ЯТЬ ЦЕНТИВ ЗА ГРАНИЦЮ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ АМЕРИКИ. Тел. „Свобода“: ВВгвв 4-0237. — Тел. У. Н. Сорау: ВВгвв 4-1016 4-0807. THREE CENTS IN THE UNITED STATES OF AMERICA. FIVE CENTS ELSEWHERE.

ПРЕЗИДЕНТ ВІТХАВ НА ЗУСТРІЧ СЕКРЕТАРЕВИ ГОЛОВИ

ВАШИНГТОН. — Привіт, якого зазнав секретар стейту Кордел Гол при своїм повороті з московської конференції домів вівторок 10 листопада, був тріумфальним закінченням його історичної мисії. Йому на зустріч вітхав президент Рузвельт аж на самий дунський майдан, а з ним їхала в авті пані Гол і підсекретар стейту Едвард Р. Стетініус. Крім цього явилися представники інших трьох держав, що підписали Московську Декларацію, сенатори, конгресмени, газетарі. Висаджувачі з літака, яким Гол прилетів з полудня, він не завагався сказати дещо про значіння конференції в Москві. „Ми погодилися“ — казав Гол — „на широку основну програму міжнародної співпраці не лише для приспінення перемоги, аде теж на втримання миру і на поширення добробуту для людей у повоевній світі“. — Приявний при стрічі сенатор Бірд сказав: „Секретар Гол досягнув дипломатичний успіх понад сподівання. Він повинен дістати найвищу почесність держави, а це Конгресову Почесну Медалю і то на спільній сесії обох палат конгресу“. — Гол привіз із собою лист від маршала Стаїна для президента Рузвельта. Конференція між секретарем і президентом назначена після відпочинку секретаря.

ВЖЕ ЗГОЛОСИВСЯ ОДИН ЧАД НА ПРЕЗИДЕНТА ПРИ НАСТУПНИХ ВИБОРАХ.

ІНКАГО. — Губернатор Джан В. Брікер з Огайо, републиканець, заявив на пресовій конференції, що він поставить свою кандидатуру на президента при правиборах у місяці травню 1944 р. Брікер є вже втретє губернатором стейту. Він не має ніяких закидів відносно закордонної політики теперішньої адміністрації, а про післявоєнну реабілітацію ще передчасно говорити, заявив він.

УРЯД ЗА ВТРИМАННЯ ПЛАТЕНЬ І ЗА НИЗКУ ЦІНУ ЖИТТЯВИХ ПРИПАСІВ.

ВАШИНГТОН. — Вільям Г. Дейвіс, предсідник Воєнної Робітничої Ради заявив, що уряд рішучо протривить підвищуванню платні робітникам понад умову, що міститься в так званій „Малій Сталевій Формулі“ з 15 вересня 1942 р., бо це може довести до небувакої інфляції. Він пригадав, що спірка про платні для майнерів дуже пошкодила нашої економічної політиці. На його думку справу може врятувати протилежна засада, а це знижка цін на харчові продукти. „Кожна інша дорога буде лише злудю“ — заявив Дейвіс.

ХОЧУТЬ РОЗСЛІДУВАТИ ВИДАТКИ ЛЕНД-ЛІЗУ.

ВАШИНГТОН. — Сенатська бюджетова комісія перевела ухвалу, щоб перевести основне слідство над видатками і цілим поступованням „Ленд-лізу“. Головну увагу маєється звернути на розслідження висоти фондів, виданих на підставі „ленд-лізу“, а також на те, кілька різні держави, які користали з цього, самі причинилися до придбання фондів на відповідні цілі. Безпосередньо після ухвали резолюції президент прислав конгресові послання в справі „Ленд-лізу“, одначе його ще не оголошено прилюдно. Крім послання наспіда ще й Біла Книга від Великої Британії, в якій британський уряд виклазе спосіб користання американським „Ленд-лізом“ а також проект, як в майбутности Велика Британія має причинитися до цієї системи.

ПІЛЬНУЙТЕ СВОЇ ГУМОВІ КОЛЕСА.

ВАШИНГТОН. — Директор гумової продукції Бредлі Дюї остерігає публіку, щоб пильнувала свої гумові наколіски та була загалом дуже ошадна в орудуванні гумовими виробами. Гуми в Америці є надзвичайно мало, а процес виробу штучної гуми ще не удосконаливий, отже упродовж цілого найближчого року не буде свіжих гумових припасів.

ПЕНИСИЛІНУ МОЖНА ПЛЕКАТИ В КУХНІ.

ПІТСБУРГ (Пенсильвенія). — На річній зїзді Фондації Промислової Гієни Мелона виказав д-р Джуліус А. Вогел спосіб плекання найновішого чудесного ліку, а це пенісиліни. Він каже, що за 5 центів купиив звичайного крохмалю („користарч“), зварив його при теплі 400 ступнів Фаренгайта, потім відставив на охолодження через 4 дні. У тому часі на крохмалю повстала снідь, яку він наложив на звичайну газу і нею перевязував наскірні рани. Вони гоїлися змісця.

ПОВОЄННА РОЗБУДОВА НА 16 БІЛІОНІВ РІЧНО.

НЮ ЙОРК. — Пересічно по 16 біліонів річно через 5 літ, починаючи у 12. місяці після війни буде коштувати переміна воєнної продукції на мирову. Таку оцінку видала Рада Продуктів будівельних матеріалів з нагоди заяви предсідника Ради Воєнної Продукції у Вашингтоні Доналда Нелсона, що уряд має вже готовий план реконструкції поодиноких воєнних фабрик на мирові.

За взаємозалежність Америки й Англії по війні

НЮ ЙОРК. — „Доля є сильніша ніж люди або уряди“ — сказав британський амбасадор до Злучених Держав лорд Галіфакс на річній бенкеті Академії Політичних Наук, що відбувся в готелю Астор при співучасті 1,600 осіб. Дальші його виводи були такі: Століття незалежності держав переминюється у взаємозалежність. Коли цього не зрозуміє Америка й Велика Британія тепер, вони потерплять невдачу, подібно як це сталося після першої війни в 1918 р. Велика Британія вже перевела засаду взаємозалежності, переминюючи свою імперію на союз домінії на підставі так званого Вестмінстерського Статуту з 1931 р. Бритійські домінії виказали зрідість до такого стану тим, що добровільно стали на допомогу Англії в теперішній війні. Таксамо конечна є тісна співпраця між Великою Британією й Америкою, а не лише голословна приязнь, коли ми маємо втримати засади Московської Декларації. Засади мусять опиратися на силу, а таку силу може дати взаємозалежна співпраця Америки й Англії. — Офіційно лорд Галіфакс виказав історично, як і в минулому така співпраця існувала, хоч не була основана на ніякім договорі, а на взаємнім розумінню інтересів. Англія мала сильну флоту, а за її охороною Злучені Держави могли переводити засаду Доктрини Монрова. Тепер уже минули часи всемогутости флоту, бо прийшли бомбери, і тому мусять прийти інша система. — Товмастром на бенкеті був президент академії Луїс В. Доглес, а крім лорда Галіфакса промовляла ціла низка визначних бесідників.

ПРЕДСТАВНИКИ 44 ДЕРЖАВ НА ЕКОНОМІЧНІЙ НАРАДІ

АТЛАНТИК СІТІ (Ню Джерзі). — В готелю Каеридж зібралися представники 44 держав на нараду над реабілітацією світу безпосередньо після війни. Нарадам хвиляво проводить асистент секретаря стейту з Вашингтону Дін Ачесон. Крім делегатів беруть у нарадах участь ще 200 експертів. Пресу представляє 225 кореспондентів, між ними 25 з закордонних газет. Наради будуть тривати цілий місяць. Учасники наради убрані у звичайні бізнесові одяги. Перше засідання тривало пів години.

КЕСОНИ ПРОДОВЖИЛИ УРЯД ФІЛИПІНСЬКОГО ПРЕЗИДЕНТА

ВАШИНГТОН. — З днем 15 листопада вигасає на підставі філіпінської конституції 8-літнє урядування президента Філіппин Мануеля Кесона. Тому, що Філіппини заняті Японією, конгрес продовжив урядування Кесона до того часу, аж Філіппини будуть звільнені з під японської окупації.

Передбачується 30 мільонів бездомних в Європі

ЛОНДОН. — Офіційні обчислення про розміри потреб допомоги в повоевній періоді з боку Аліантів показують, що на континенті Європи є вже тепер понад 21 і пів мільона осіб, що не мають даху над головою або що їх викинено з дому. В це число не вчислено 7 мільонів осіб, котрих вивакувано з західної Німеччини ні соток тисяч осіб, що їх викинено з дому підчас останніх боїв в Італії.

Для допомоги цим людям приготувається різна акція збоку Аліантів. У Лондоні вже тепер працюють два комітети. За головну ціль вони ставлять собі повернути викинені з дому особи на їх первісне місце побуту.

ІДЕН ВЕРНУВСЯ ДО БРИТАНІЇ

ЛОНДОН. — Секретар заграничних справ Антоні Іден прибув у середу до Лондону та відразу поробив заходи, аби дати звіт парламентові за своєї подорожі до Москви й Каїра. В останньому місті Іден переговорював з представниками Туреччини, Греції й Югославії.

НОВІ ПЛЯНИ ДЛЯ ІТАЛІЇ

НЕАПОЛЬ. — Серед італійських політиків, що пробують розв'язати політичні труднощі Італії, вирішув новий плян тимчасового поладження суперечних течій зі собою. Плянують саме, аби по зреченню корони теперішнім королем і теперішнім наслідником престолу, королем став внук короля, а його мати регенткою в його імені.

Мати називається Марія Хосе й має титул принцеси Пемонту. Вона є сестрою бельгійського короля Леопольда. Кажуть, що вона тишиться поважанням ліберальних кругів, що домагаються резигнації короля й наслідника престолу за їх коншахти з диктатором Мусолінім.

ФРАНЦУЗЬКИЙ КОМІТЕТ НАЗИВАЄ СЕБЕ ОДИНОКОЮ ВЛАДОЮ

АЛЖІР. — Генерал Де Гол заявив тут, що Французький Комітет для Національного Визволення це одинока влада, яка має якунебудь вартість у Франції й яку визнають французи. Він заявив теж, що досі йому не вдалося добитись якоїсь виразної угоди з Аліантими. Ця заява викликає занепокоєння серед французів, бо Аліанти тепер можуть подиктувати, хто з французів має ввійти до Франції й що він має робити по приході туди. Комітет має труднощі теж з комуністами. Він запросив комуністів до участі, але комуністи досі не дали ще нікому повновасти.

РАНЕНІ ПОЛЬСЬКІ ВОЯКИ лікуються в британському шпиталі в Шкотляндії.

АМЕРИКАНСЬКІ ВІЙСЬКА ВИСАДЖЕНІ НА БУГЕНВИЛ

АЛІАНТСЬКА ГОЛОВНА КВАТИРА НА ПІВДЕННО-ЗАХІДНОМУ ПАЦІФІКУ. — На посилення американським морякам на острові Бугенвілі, проти котрих японців висадили посилення, американська команда висадила вояків правильної американської армії.

За комунікатором адмірала Голсія, вояків висаджено на беріг у понеділок без спротиву з боку ворога. Тимчасом моряки вбили 150 японців з відділів, котрі ворог вислав туди на посилення й котрі він висадив з барж на північ від ріки Ларуми.

На цьому театрі війни знищено за один день 67 японських літаків.

Вороже радіо перехвалюється далі затопленням американських воєнних кораблів. Команда американської флотії заявила, що в жовтні затоплено два американські нищителі.

П'ЯТА АРМІЯ РОЗБИВАЄ 9 ВОРОЖИХ АТАК.

АЛЖІР. — П'ята армія відбила 9 ворожих протиатак здовж ріки Гаріліано в центральній Італії та поступила 6 миль наперед у середній частині цієї лінії, перетинаючи цим наступом дорогу, що веде впоперек Італії.

Забрані від ворога документи показують, що німецькі війська дістали приказ держатися на тих позиціях принаймні 8 тижнів.

ЧЕРВОНА АРМІЯ НАСТУПАЄ НА СТРАТЕГІЧНУ ЗАЛІЗНИЦЮ.

ЛОНДОН. — Занявши Київ, червона армія наступає на німецькі позиції на захід від української столиці на широкім просторі. За один день вона заняла понад 60 містечок, між ними місто Іваків, що лежить 44 миль від Києва, та на 38 миль до Коростеня, важного залізничного вузла, на котрім зустріються важні залізничні дороги з України до Польщі.

На полудне від цього сектора червона армія старається захопити залізницю за Коростеня до Бердичева, що веде через Жмеринку; захопивши її, червона армія остаточно розбила би німців на дві групи.

І московські й берлінські комунікати згідно подають, що на Крим висаджено нові російські війська. Московський комунікат каже, що советські війська висаджено вже в третьому місці на Криму.

ЕСПАНЦІ ВЕРТАЮТЬСЯ З РОСІЇ.

САН СЕБАСТІАН (Еспанія). — Сюди приїхав відділ з 810 офіцерів і вояків так званого синього легіону, що воював у Росії. Це вже не перша група, що вернулася з того фронту. Німці натискають на еспанських легіонерів, аби по відкликанню синього легіону його члени вступали до правильної німецької армії й далі воювали проти російських військ.

АЛІАНТСЬКІ ЛЕТУНИ БЮТЬ ПО НАЦИСТИЧНИХ БАЗАХ.

ЛОНДОН. — Понад 500 бомбовиків, що мають свої бази в Британії, налетіли на нацистичні бази по різних краях Європи під нацистичною окупацією.

Одна частина цих літаків била в одному з найбільших рейдів останніх тижнів по Бельгії. Знищено там базу Шієвр, 30 миль на полудневий захід від Брукселя. В цьому рейді американці не втратили ні одного літака. Їх бомби впали на ворожі бомбовики на майдані й знищили багато з них.

Інші відділи били по гирлі ріки Лезардріє в Бретонії.

Ці рейди мали відай на цілі знищити бази німецьких літаків, що робили останніми часами рейди на Британію.

ВАЖКІ НАСЛІДКИ АЛІАНТСЬКИХ ПОВІТРЯНИХ РЕЙДІВ ДЛЯ НІМЕЧЧИНИ.

ЛОНДОН. — Воєнні знавці кажуть, що постійні аліантські бомбардування Німеччини мають поважний вплив на її стратегічне положення. Через ці бомбардування повітряна оборона Німеччини втратила рівновагу: Німеччина вже не має досить повітряної сили, аби боронитися перед тими нападами й рівночасно вести повітряні операції на східному фронті проти Росії. За згідними донесеннями з німецьких, шведських і британських жерел рейди не тільки роблять в Німеччині кольосальні знищення, але й показують, що німецьке летництво не може вже їх здержувати. Німеччина видимо пробує покласти край аліантським рейдам на західну Німеччину, бо там держиться тепер три рази стільки літаків, що на російським фронті, що очевидно помагає російським військам у їх офензиві. Через недостачу летництва Німеччина видимо нашлася в сліпому колі: їй треба летунів на східний фронті; але коли стягнути туди летунів, Аліанти понищать їх фабрики в Німеччині. Як німці будуть будуть боронити фабрик, то будуть програвати на фронті.

"SVOBODA" (Ukrainian Daily)

FOUNDED 1893

Ukrainian newspaper published daily except Sundays, Mondays and holidays by the Ukrainian National Association, Inc., at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911 under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917 authorized July 31, 1918.

Письменний текст оголошення має бути в адміністрації 48 годин перед появою числа, в котрим оголошуючий хоче мати своє оголошення.

За оголошення редакція не відповідає.

За кожну зміну адреси платиться 10 centis.

З Канади належить посилати гроші лише на т. зв. Foreign Money Order.

Адреса: "SVOBODA," P. O. Box 346, JERSEY CITY, N. J.

На фронті голоду

У вівторок народилася в Вашингтоні нова між-державна організація, котрій певно судилося відо-грати в грядучих роках колосальну роль.

Виходить це ясно вже хочби з того, що ось тут об'єдналися вперше для певних, тісно означених ці-лей 44 держави. 80 процентів усього населення земної кулі заступають ці держави, представлені в новій ор-ганізації. Тільки дві головні ворожі держави зо сво-їми сателітами остаються поза цією організацією.

Виходить це й з величезних завдань, які собі поставила ця Адміністрація Допомоги й Регабіліта-ції Об'єднаних Держав, що буде коротко називатися („Ю-Ен-Ар-Ар-Ей"). Підписана в Вашингтоні угода 44 держав є, за заявою президента Рузвельта, продов-женням чи доповненням Московських Деклярацій, а тим самим доказом, що Аліанти думають так само серйозно про політичні й гуманітарні справи, як про ведення війни. Цєю угодою Аліанти заявляють свою постанову, що негайно по визволенню якоїнебудь території населення його має дістати поміч і заря-тунков у своїх терпіннях, поживу, одіж і мешкання, поміч проти пошестий, поміч у недугах і каліцтвах; що будуть пороблені приготування й зарядження про поворот воєнних бранців і вигнання до своїх домів та про допомогу їм при підняттю наново ко-нечного потрібної рільничої й промислової продукції та для „відбудови суцільних послуг". Для цих цілей усі підписані держави мають співпрацювати після своїх сил і потреб.

Організація є чимось зовсім новим у людській історії. Навіть по першій світовій війні, котра будь-щобудь скінчилася колосальним знищенням усяких припасів, харчів і одіж, домів і фабрик, світ обхо-дився приватною гуманітарною акцією. По теперіш-ній війні одначе потреба такої допомоги хочдуже більша. В першій світовій війні знищення добра ви-ходило мимоходом, попри знищення ворожих ар-мій. З розумом самого добра й цивільного на-селення не нищено. Тоді вважалося це варварством, осудженим як таке міждержавними договорами. В цій війні нищення населення піднято до висоти во-єнного акту, а тим самим нищення припасів і капі-талів признано воєнною konieczністю. Переводять його тепер консеквентно наші вороги, японці й нім-ці. Переводиться воно на небувалі просто колос-альні міри. Тому по цій війні прохарчування ци-вільного населення, заосмотрення його в потрібне до-життя добро буде одною з перших завдань мира, і завданням, яке перевищає в десятиро сили хочби найбільшої приватної встанови, якаб велика вона не була. Міждержавна організація держав для цієї спра-ви стала нині konieczністю.

Нічого й казати, що акція того роду, якась пе-реведена, відобється й на інші ділянки. Коли держа-ви будуть співпрацювати для тих різних гуманітар-них цілей, які намічено в угоді 44 держав, то це певно причиниться до зросту міждержавної й міжнародної акції на інших ділянках. З тієї причини можна при-витати вашигтонську угоду як великий крок на до-розі поступу людства від дикарства до цивілізації.

Воєнні фабричні будівлі і заробіток народних мас

Війна викликала в Америці до-бробут в цьому значинно, що маси безробітних людей дістали працю, а з працею й платню. Кожен робітник тепер заінте-ресований питанням, що ста-неться по війні з тою фабри-кою, в якій він працює у воєн-ному часі, бо з цією фабрикою звязана нераз його доля. Щоб на це питання знайти прав-доподібну розвязку, треба на-перед поставити собі питання, що продукує „його" фабрика; чи була вона там ще перед війною, чи може повстала вже у часі війни? Над такими пи-таннями призадумуються теж і провідники американського бізнесу, різні урядовці і су-спільні діячі.

Загально звісно, що багато воєнних фабрик це лише воєн-на konieczність і більше нічого. Треба було послати воєнну продукцію, не було часу ба-гато думати, а треба було буди-вати фабрику, устатити маши-ни, наняти робітника і під провідом досвідченої людини пустити фабрику в рух. Робіт-ник не багато застановлявся, чому та фабрика повстала са-ме в його сусідстві, або десь в якомусь іншому місці, до я-кого він навіть не міг спочатку дістатися. Але уряд будував фабрику одну за другою, доки не прийшло до цього, що вже воєнних фабрик досить. Дехто нараховує, що уряд інвестував у самі будинки та машинерію для воєнних виробів двацять біліонів доларів. Продукція воєнна постулила тепер так далеко, що вже є припаси на все, хоч до кінця війни може бути далеко. Але вже є люди, які журяться, що станеться з фабричними будинками.

Цим питанням займається вже й конгрес, а поодинокі конгресмени глядять на цю справу із точки добробуту своєї виборчої округи. Бо во-ни нераз вишхвалювалися перед своїми виборцями, що за їх-нім впливом федеральний уряд поставив тут і там таку й таку фабрику і робітників дістали заробітки. Виходить, що ба-гато фабрик побудовано просто для цілей місцевої політики. Може і місце не надавалося на будову, може навіть і матері-ялу на таку будову не було в я-кійсь там місцевості, всеодно, фабрику поставили. А тепер приходить час застанови: Що зробити з таким то й таким фабричним будинком? Оче-видно, конгресмен даної округи схоче втримати будинки в перекопанню, що як є будин-ки, то й робота буде. Міжтим по застанові треба прийти до

висновку, що в цій околиці на-ривить нема сирівців до якоїсь мирної продукції, а будинки часто стоять на ґрунті, непри-годім до праці. Фабрики аму-ніції, чи може й літаків - бом-берів будували на відлюддю, щоб забезпечити околицю пе-ред можливим вибухом і руї-ною, а зате там дуже важко побудувати доми для робітни-ків, важко довести матеріяли, харчі. Отже само собою вихо-дить, що така фабрика у мир-ні часи не має в даній околиці рації існування. І хоч як впли-вовим був би конгресмен чи навіть і сенатор, алеж уряд не може для його виборців три-мати непродуктивні будівлі. Тому такі будівлі мусять бути залишені, чи може продані на „скреп" чи „джонк" і мільони гроша податковців підуть на знищення.

Правда, появляються кличі, щоб використати будинки як улюб шіль, але такі кличі не все втримаються, коли глядіти на них з економічного боку. Так у часі французької рево-люції появилися кличі, що треба дати робітникам якусь заняття. Уряд казав одним робітникам копати рови, а іншим робітникам їх засипувати, аби лише втримати робітників при платній роботі. Але така робо-та, що не приносила урядови ані нікому іншому користи, вичерпувала державний скарб і з часом його зруйнувала. Руїна державного скарбу му-сила потягнути за собою ще гіршу економічну роїну робіт-ничого населення, ніж воно пе-реходило передтим. Такі експ-ерименти, які тепер дехто пропагує в Америці, мають у-же свою історію і практику.

Федеральний уряд мусять бу-ти справжнім бізнесменом, „ко-ли хоче провадити добру еко-номічну політику, а не саукати демагогічних агітаторів. Отже коли тепер приходить час по-думати над використанням буд-івель воєнних фабрик, робіт-ник є таксамо в цім питанню інтересований, як і підпри-ємець, в тому випадку держава. Коли треба зробити якусь жертву у переходовім часі, робітник мусять бути на неї приготований. Тому, коли у воєнні часи є добрі заробітки, самий інстинкт каже робітни-кови щадити зароблені гроші, щоби мати і на „чорну годи-ну", без огляду на це, чи ця „чорна година" буде коротко-тривала, чи довготривала.

Треба признати, що наш у-ряд робить всі можливі ста-рання, щоб не допустити до післявоєнної кризи. Від себе

Проф. Микола Чубатий.

Чи можливі в Злучені Держави Європи?

Господарські та оборонні му-ністів та комуністів неукра-їнців в Україні вмашерували на українську землю та на си-лу втягнули Україну у федера-тивний звязок з Росією.

Дух правдивої союзної зв'яз-ки або федерації вимагає ко-нечно, щоб нарід, який феде-рується з другим був вперед вільним та незалежним, бо тільки тоді федерація буде здорова та тривала. Іншими словами, шлях до здорового федеративного зв'язку йде тільки через незалежність. Чо-му так є? Є так тому, бо тіль-ки вільний нарід, умовляючися з другим жити у федерації, є всилі забезпечити собі свобо-ду різними застереженнями, як власною армією, власним гос-подарським апаратом, забез-пекую власної культури.

Сказане відноситься також до вських можливих федера-цій України, й до федерації України з Росією, і до федера-ції України з Польщею, Чехо-словаччиною чи іншою групою сусідніх держав. Без поперед-ньої незалежності ніяка феде-рація українського народу з кимнебудь не буде мала ніякої вартости, бо тим, що укладає умовини співжиття, не є рів-ний українській нарід з віль-ною волею самоозначити своє політичне життя в такий чи в другий спосіб. Умови союзу диктує сусід, що користаючи з посідання власної армії, вла-сного готового державного а-парату, накладає на Україну ніби союзницький звязок, а на ділі неволю та експлоатацію.

Для забезпечення свободи народу та його почування, що він є паном на власній землі, потрібна передовсім основна річ, а саме, що федеративний звязок не може бути ніким на-киненим, тільки добровільно створений. Для прикладу візь-мім Україну. Україна ніколи у федеративнім звязку з кимне-будь не може бути вільною, поки вперед не буде самості-ною. Чому український нарід під Росією на ділі є в неволі мимого формального існування Союзу Соціалістичних Совет-ських Республік? Тому він у неволі, бо український нарід не вибрав сам злуки з Росією, йому той звязок накинuli мо-сковські большевики, що на заклик жінки українських ко-

підприємці роблять пляни для розбудови післявоєнної інду-стрії, а з тим ідуть наді на ве-ликі післявоєнні заробітки. Одначе здоровий самозберіга-ючий інстинкт робітника каже йому йти за життєвим досві-дом і шанувати тяжко запра-цьований гріш, так, як цього вимагає життєва й економічна засада.

підприємці роблять пляни для розбудови післявоєнної інду-стрії, а з тим ідуть наді на ве-ликі післявоєнні заробітки. Одначе здоровий самозберіга-ючий інстинкт робітника каже йому йти за життєвим досві-дом і шанувати тяжко запра-цьований гріш, так, як цього вимагає життєва й економічна засада.

підприємці роблять пляни для розбудови післявоєнної інду-стрії, а з тим ідуть наді на ве-ликі післявоєнні заробітки. Одначе здоровий самозберіга-ючий інстинкт робітника каже йому йти за життєвим досві-дом і шанувати тяжко запра-цьований гріш, так, як цього вимагає життєва й економічна засада.

підприємці роблять пляни для розбудови післявоєнної інду-стрії, а з тим ідуть наді на ве-ликі післявоєнні заробітки. Одначе здоровий самозберіга-ючий інстинкт робітника каже йому йти за життєвим досві-дом і шанувати тяжко запра-цьований гріш, так, як цього вимагає життєва й економічна засада.

підприємці роблять пляни для розбудови післявоєнної інду-стрії, а з тим ідуть наді на ве-ликі післявоєнні заробітки. Одначе здоровий самозберіга-ючий інстинкт робітника каже йому йти за життєвим досві-дом і шанувати тяжко запра-цьований гріш, так, як цього вимагає життєва й економічна засада.

Європі неможливе. По перше Америка це країна, що повста-ла як на колонізаційнім тере-ні, доси майже без власної давньої історії. Історія Амери-ки доперва виробляється, во-на рахується на дві три сотки літ, підчас коли минуле евро-пейських народів рахується на дві, три тисячі літ. В Амери-ці немає стейтового патріо-тизму, бо кожен стейт це ко-лонізаційна країна з прише-льцями з різних околиць Європи. Всі тут рівно господа-рять, всі пришелиці. Американ-цеси перенести з одного стейту до другого, це ще не зміна батьківщини. Противно як в Європі; там кожне місто, кожен кавалок старої руїни нагадує людям, тої країни їх тисячлівну історію, тому ніхто на приклад не віддав би укра-їнської землі полякам, чехам, німцям чи москалям, і навпа-ки поляк, чех чи німець не віддавав своєї землі на посе-лення іншим та ще й на таке поселення, де український край ставався польським, чи московським, польським край німецьким, чеським чи україн-ським. Того не має в Америці поміж стейтами. Тут ніхто й слова не сказавби, колиб на приклад половина людности стейту Нью Йорк перенесла-ся до стейту Мишиген чи Конети-кат.

В Америці витворюється доперва окрема американська культура на наших очах, твo-риться історія. Повстає якась нова культура на підложі ан-гльосаксонської культури. Формування цієї американської культури відбувається спокій-но, без ніякого державного натиску, ніхто не загрожує їй ні американцям винародовлен-ням чи відбранням їх куль-турних вартостей. Хоч і в Аме-риці одна група стейтів, як Нова Англія, та східне побере-жжя більше англьосаксонсь-ке, полудневий захід має сильні елементи еспанізованої люд-ности, одначе й тут творення нової американської культури постунає спокійно з толера-цією. Таке в Європі неможли-ве, бо там кожен нарід вже має свою готову культуру, не-раз — як сказано — з тисяч-літнім минулим, тай нема та-кого народу, що хотівби її по-дарувати, щоб на її руїнах повстала якась нова всеєвро-пейська культура.

В Європі кожний нарід живе на означеній стисло території. Правда є й мішані погранича, але вони невеликі. Коли хтось говорить про неможливість відмежувати в Європі один на-рід від другого, то це гово-рення нещире. Так звичайно говорить тільки імперіяліст, що хоче загарбати чужу землю. Коли на приклад населення польське у Східній Галичині не більше як 30 на сто, а в ці-лій Західній Україні не біль-ше ніж 25 на сто, то говорити, що тут не можна повести грани-ці між народом польським та українським це закривання правди.

В Європі існують націо-нальні більшости та меншини, меншина належиться також людське життя, але фактом є, що в Європі кожен нарід має свою етнографічну територію з власною історією, культур-ним та мовним типом. Того не має в Америці, тут ніде ніяка національна група не то, що не становить більшости, але що важніше ніяка національна група не має давнього історич-ного минулого. Такий лад як в Злучених Державах в Євро-пі неможливий, бо ніякий на-рід не дозволив би, щоб його країна затрочувалася націона-льний характер в користь якоїсь загально-європейської збірної. І хоч як хто був би всеє-вропейцем, нічого не вдіє, бо привязання до рідної землі це вислід тисячлітнього минуло-го, що глибоко сидить в сер-цях усіх народів.

Дальше в Європі ніколи та-кого добробуту бути не може (Докінчення на сторони 3-тій)

ІВАН ФРАНКО Борислав Сміється (Повість) 69)

— Що тобі таке, Рифко? — спитав її раз Герман при обіді. — Ти, бачу, хвора? — Хвора! — віказала вона, не дивлячись на нього. — То ж бо й є. Я виджу, що хвора. Треба післати за лікарем. — Не треба! — Як то не треба? Чому не треба? — Не може мені лікар! — Не поможе? — дивувався Герман. — А хтож зможе? — Віддай мені мого сина! — відрилася Рифка. — Тільки це мені поможе! Герман стиснув плечима й відійшов геть. За лікарем пев-на річ, не посилав. Але десь ледве-не-ледве по десяти днях Рифка діждалася вісті від си-на. Комінарчук доти ходив по вулиці, доки вона не вихили-лася через вікно: тоді він

дайте йому дещо грошей для мене". Грошей у Рифки було неба-гато. На другий день комінар-чук справді прийшов, і то в таку пору, коли Герман не було дома. Вона почала роз-питувати його про сина, але комінарчук нічого не знав, а тільки сказав, що має прине-сти гроші та й годі. Рифка да-ла йому десять ринських — останніх десять ринських, які в неї були, — й осталася сама в покою, прокинуваючи комі-нарчука, що не вдоволів її ці-кавості. Звістка, що Готліб здоров і може вже ходити, вразувала її, але його надмірна і сліпа любов почала її тривожити. Йй нараз впало на думку, що ануж но Готлібова дівчина — християнка, то що тоді? Вона прецінь не схоче йти за Готлі-ба, — і готов собі Готліб Бог знає що зробити, скоро не зможе її дістати. І в її роз-драженні умі засіла та догад-ка, мов улізла оса, і знов почала вона мучитися і триво-житися, і ночі не спати, і про-він серце лишати їй неспев-клинати весь світ, мужа й се-бе. Йй, не знати чому, бажало-

ся, щоби Готліб узав собі яку-небудь біденьку робочу дів-чину з Лану, таку саму, якою була вона, коли посватав її Герман. Йй здавалося, що вона зненавиділа його враз із йо-го жінкою, колиб та жінка бу-ла з багатого дому. А між тим комінарчук нічого не знав, а тільки сказав, що має прине-сти гроші та й годі. Рифка да-ла йому десять ринських — останніх десять ринських, які в неї були, — й осталася сама в покою, прокинуваючи комі-нарчука, що не вдоволів її ці-кавості. Звістка, що Готліб здоров і може вже ходити, вразувала її, але його надмірна і сліпа любов почала її тривожити. Йй нараз впало на думку, що ануж но Готлібова дівчина — християнка, то що тоді? Вона прецінь не схоче йти за Готлі-ба, — і готов собі Готліб Бог знає що зробити, скоро не зможе її дістати. І в її роз-драженні умі засіла та догад-ка, мов улізла оса, і знов почала вона мучитися і триво-житися, і ночі не спати, і про-він серце лишати їй неспев-клинати весь світ, мужа й се-бе. Йй, не знати чому, бажало-

ринських? Герман від кількох днів щось дуже кучо держав її, не давав їй до рук ніяких грошей, не лишав, як це дав-ніше часом лучалося, ані цен-та в своїй сундукі, а все за-микав до великої залізної каси на три ключі, а ключі забирав з собою. Рифка і не покмітила цього аж до цієї хвилі. Але те-пер, коли син зажадав у неї та-кої суми, а вона не нашла в себе й цента, розлютилася страшенно, кидалася з одного боку до другого, з одної сун-дукі до другої, але ніде не могла найти нічого. Вона го-лосно кляла захланника мужа, але прокляття не помагали ні-чого, і з кривавим серцем му-сила відправити комінарчука, кажучи йому, що грошей те-пер не має і що нехай приїде аж завтра. Комінарчук похи-тав головою і пішов. По його відході Рифка, мов безумна, бігала по покоях, тріскала меблями й наповнювала цілий дім прокляттями та лайкою. За тою роботою застав її Гер-ман. — Жінко, а тобі що такого? — скрикнув він, ставши на по-розі. — Ти вдуріла?

— Вдуріла! — скрикнула Рифка. — Чого тобі треба? Чого кидашся? — Грошей треба. — Грошей? Нащо тобі гро-шей? — Треба та й годі. — А багато? — Багато. Двісті ринських! Герман усміхнувся. — Та що, збираєшся десь за волами йти, чи що? — сказав він. — Не питайся, а давай гроші! — Бе-бе-бе, а відки такий строгий наказ? У мене нема грошей на роздачі. — Нема грошей! — скрикнула Рифка й визвірилася на нього. — Кому це ти гово-риш? Зараз давай, бо біда бу-де! — І вона з піднятим кула-ками наближувалася до нього. Герман стиснув плечима й по-ступився назад. (Дальше буде).

EVERYBODY IN WAR BONDS

Польські біженці у Мексику

МЕКСИКО (місто), (ОНА). — 6 листопада прибуло до Мексики 725 польських воєнних біженців. Вони прибули сюди на підставі умов, яку зробив свого часу генерал Сікорський з представниками мексиканського уряду. Польські біженці оселяються на фармах і будуть перебувати тут до кінця війни. Як хто хоче остатися в Мексику настало, то правительством не буде робити йому ніяких перепон. Навпаки, уряд дуже радий, що поляки приїхали до Мексики, бо вони мають бути добрим рільниками, а таких людей якраз тут потрібно.

Біженців привітав на станції представник польського уряду і делегати місцевої колонії. Бесідник висловив жаль, що польську державу постигла така нещаслива доля, що її громадяни розбіглися по світі, як курятя зпід квочки. Німецькі бандити, говорив бесідник, розграбили польську державу і поневолили польський народ, але прийде час, що рука справедливості відмістить заподіяну полякам кривду. Німці вже зачали програвати і, як добре піде, то їм скоро буде кінець.

Польський нарід, говорив представник уряду, показав цілому світові, як гарячо він любить свою батьківщину і, як вміє за нею боротися, але ворог був в соторо сильніший і переміг. Однак — це не значить, що він має право над поляками знущатися і, що він вдержить завойовані силою краї. Прийде час, що йому буде добре боком лізти. Поляки ніколи не здадуться і, як скінчиться війна, то польська держава буде більша і сильніша, як була перед війною.

Польські біженці в Мексику — це галицькі селяни і робітники, які поселилися в східній Польщі після першої світової війни. Вони дуже полюбали галицьку землю і не хотіли її опускати, але були вивезені до Советського Союзу, а потому польський уряд забрав їх до Персії. Виглядають дуже

Чи можливі в Злучені Держави Європи?

(Докінчення зо сторони 2-гої)
як в Америці, бо Європа на загал континент небагатий та в додатку вже сильно перенаселений, тому й важко домагатися, щоб один чи другий нарід в користь Всеєвропи зрікався багатств своєї землі, яких ледви стає на прокормлення власного населення. Європа навіть колиб перемінилася в якусь федерацію, мусілаб мати свої колонізаційні терени поза Європою та звідтам черпати потрібні сировинні та додаткові запаси поживи для своєї людности.

Одним словом, Європа не може стати такою федерацією як Злучені Держави Америки. Однак Європа моглаб перемінитися в якусь федерацію, але іншу, а не таку стислу як Америка. В Європі кожен край мусів би мати куди більш у правнення як американські стейти, а сама федерація мусілаб обмежуватися тільки до спільного товарообміну, знесення граничних обмежень в торгівлі та оборони.

Правда великою перешкодою в погодженні Європи є старі невольні історичні ворожнечі між народами та упередження, брак толеранції. Їх можнаб усунути зчасом через нове перевиховання покоління, але передовсім через справедливе розмежування всіх народів. Отже треба вийти від того, що сказано на початку, вперед всі народи Європи мусять стати незалежні та почуватися паном на власній зем-

З ЖИТТЯ ГРОМАД І ОРГАНІЗАЦІЙ

ВУНСАКЕТ, Р. АЙ.

З діяльності церковного заповомогого сестрицтва Пр. Д. Марії.

Наше сестрицтво засноване ще тоді, як наші жінки і дівчата прибули з рідного краю, було воно завсіди членством мале, але роботу завсіди робили корисну; спершу для церкви, прикрашували її, справляли річи до церкви, старалися завсіди про фонди для церкви і давали поміч своїм членицям вчасі їх тяжкого положення. Коли прийшла потреба помагати рідному краю, брали участь у тій роботі нарівні з мужчинами. Навіть жінки і дівчата, що не є членицями сестрицтва, дбають, щоби їхні родини були обезпечені в У. Н. Союзі. Старанням сестрицтва придбано великі жертви для церковної громади, а також давали жертви на культурно-освітню працю тут і до рідного краю. На будову нової української православної церкви св. Архистратига Михайла при Гаріс Евелі дали позичку в сумі 1,300 дол. без проценту. В 1941. році своїми силами придбали 653 дол. і кожного року стараються про грошеві фонди для церкви. Заходами сестрицтва наші сестриці, що перебувають у Нью Йорку під проводом пані Марії Галас і п. Івана Шевчука, справили для нашої церкви гарний фелон і два ліхтарі; пані Марія Мельник з Нью Йорку дала даром свою робо-

втомлені і будуть негайно вислані на фарми.

Мексиканський уряд робить все можливе, аби полякам було тут добре жити і, щоби вони могли взятися до корисної праці. Генерал Сікорський дав мексиканському правительству заповнення, що як він прийме польських збігців, то буде з них задоволений, бо поляки нарід дуже працюючий і ретельний. Він ніколи не забуде мексиканцям тої гостинності з якою вони прийняли польських біженців і відплатиться їм в соторо.

Мексиканський уряд робить все можливе, аби полякам було тут добре жити і, щоби вони могли взятися до корисної праці.

Генерал Сікорський дав мексиканському правительству заповнення, що як він прийме польських збігців, то буде з них задоволений, бо поляки нарід дуже працюючий і ретельний. Він ніколи не забуде мексиканцям тої гостинності з якою вони прийняли польських біженців і відплатиться їм в соторо.

Впершу чергу треба знищити два великі імперіялізми, що унеможливають успокоення та мирне життя в Європі — ними є імперіялізм німецький та російський. Оба вони виходять зі становища своєї вищости — німецька расова вищість, та московське протекторство „старшого брата“.

Треба знищити теж малі імперіялізми: італійський, польський, мадярський, чеський, сербський, а доперва тоді повиривавши ті кливаки імперіялізмів та заборчости можнаб думати про нову сфедеровану Європу. Колиж ми вдуємося в практичне політичне життя та нинішні претенсії імперіялістичних народів, стають нам мурашки поза шкірою в обличчі тих всіх труднощів.

В Європі треба або перемістити завойовників в ангелів, а це неможливе, або прийти тут комусь посторонньому зі силою, завести правду і справедливість та накинати спільне життя для спільного добра. По 50 літах людського життя народи завойовники привиклиб жити по людські тай тоді можнаб лишити їх власній долі. Та чи є така сила в світі? Ось і відповідь на питання — чи може Європа стати Злученими Стейтами Європи?

ту коло фелона. Відколи наш край є у війні, ми дали наших синів і дочок, працюємо тяжко по фабриках при діденз роботі, і даємо всякі податки, наложені державою, без нарікань. Деякі наші жінки працюють при А. Ч. Хресті. Сестрицтво закупило воєнних державних фондів на суму 600 дол. і даємо жертви на А. Ч. Хрест. Члениці сестрицтва є сталими членицями місцевого 29. відділу Союзу Українок Америки, де також ведеться корисна праця. Закупили воєнний державний фонд за 100 дол. і складають жертви до А. Ч. хреста. Від кількох літ тяжко нам йде праця для помічі рідному краю. Серед такого тяжкого положення ми, жінки, ще якось даємо собі раду, бо маємо свої жіночі каси. Ми бачили в „Свободі“ з 29. жовтня, що Конгресовий Комітет кличе, щоби дати поміч на працю, яку вже роблять для української справи. Ми жінки мали наші місячні збори 31. жовтня і члениці сестрицтва дали зі своєї каси заповомогого 15 дол. Мала це жертва, але щира і я від себе даю 5 дол. як поміч Конгресовому Комітетові.

Цєю дорогою кличемо до нашого славного товариства Запорозької Січи, від. 206. У. Н. Союзу, бо в тім відділі всі наші родини є членами: Мужі, браття і члени Тов. Січи, дайте і ви жертву на поміч Конгресовому Комітетові.

Катерина Чагарин, секр. сестрицтва.

КАРНЕГІ, ПА.

Представлення: „Страчений рай“.

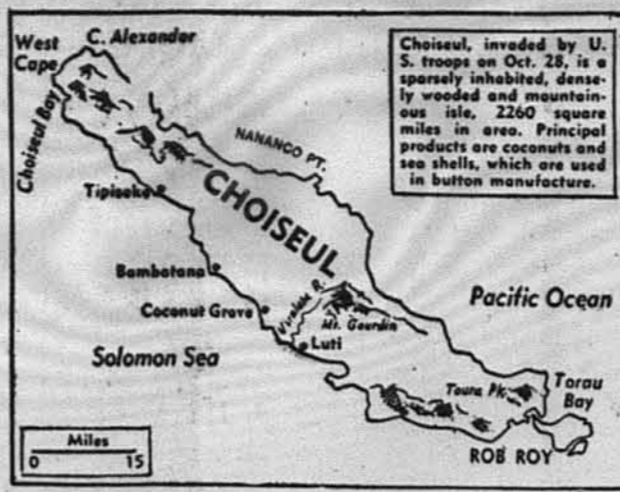
В неділю, 31. жовтня, відіграв Аматорський Клубок при українській церкві св. Петра і Павла в Карнегі, Па., представлення „Страчений рай“.

Колиб це було в спокійнім часі, то про це представлення не треба було розписуватися, але тому, що це час воєнний, тож треба про нього згадати.

Не лиш в нашій громаді, але по всіх громадах нема тих аматорів, які були перед війною, бо одні пішли до війська, а інші працюють в оборонних фабриках. Всі члени з громад не пішли на війну, а остали старші, остала доростача молодь, а вони звикли видіти час від часу село зо рідного рідного краю, почувти рідну мову, рідну пісню, та побачити рідний танок, а де можуть почути і побачити? Перед війною, у кого було на це стати, міг поїхати до рідного краю і налюбуватися рідним краєм, рідною мовою і піснею, тепер обставини змінилися, нема вістки з рідного краю і не знати, коли буде яка вістка. От тому то представлення в цей час є дуже потрібне для нашого народу, який живе далеко від рідного краю. Представлення це чинник, який будить нас зі сну, який додає нам надії, що не пропало наше любе-дороге, але воно є і прийде час, що знова ми про нього почуємо, знова дійсно побачимо.

Так і в Карнегі, Па., хоч з української парохії пішло до американської армії 342 хлопців-соколів, а множество дівчат працює в оборонних фабриках, мимо того народне життя не завергло. Церква заповнена кожної неділі вірними, які просять Господа Бога, щоби молодь була охоронена від нещастя у війні, щоби Америка вийшла побідносно з війни та щоби воля й державність була виборена для українського народу.

Громада не опустила ніколи імпрез в честь народних героїв і пробудителів народу,

ПОСТУП АЛІАНТІВ НА ПАЦИФІКУ. — Аліанти почали офензиву на Соломоновських островах в серпні 1942. року. Наперед атакували Гвадалканал. Потім узяти острови Росела, Рендову, Нью Джорджію; Велу Лавелу, Санта Ізабел та висадили війська на островах Трежері: Швазел і Бавгейніла.

що року у свій час згадувала їх.

Представлення „Страчений рай“ було дане дуже на часі. Нарід затужив за рідним селом, за старокарєвим селом, за ношею, за піснею, за танком.

Поверх 400 осіб зібралось, щоби побачити представлення, галю виповнили по береги і всі прийшли на означений час. В представленні виступали такі-особи: Янко, Маланка, його жена, Жид, Лісовик, духи і русалки.

Янка грав Павло Голоден, грав дуже добре і всі його пісні сольові і в дуетах вийшли гарно. Маланку грала пані Юлія Кучерова; свою роллю віддала знаменито, а пісні сольові були виконані по артистичному. Жид грав Михайло Залєцький. Молодий віком він грав вже всякі ролі, а жиди долевося йому грати перший раз, але грав вдоволюючо. Лісовика-духа грав Стефан Астрєб. Свою роллю віддав дуже поважно і рішучо, як на духа пристойть, тому публіка в часі його гри нагороджувала грімкими оплесками. Лісних духів грала студентка „Гай-скул“: Володимир Кучер і Стефан Капелюх; русалок грала дівчата-танцюристки під проводом своєї інструкторки пані Лесі Кучер. Райські танки вийшли дуже мило. Представлення режисерував о. Маріян Кучер, суфлерував учитель п. Василь Львівський.

Василь Копко.

НІМЦІ ВИВОЗЯТЬ З НОРВЕГІЇ БАРАБОЛІ. — Норвезькі державні круги в Лондоні одержали вістку, що німецька окупаційна влада в Норвегії видала приказ вивозити всі бараболі, які владяться захопити. Минулого року року німці цього не робили, бо ще мали в своїх руках Україну, а тепер відті бараболі привезти не можна, то вони забирають з Норвегії.

БРИТАЙСЬКА ФЛЬОТА НИЩИТЬ АЛЬБАНСЬКИЙ ПОРТ ДУРАЦЦО. — З БРИТАЙСЬКОГО НИЩИТЕЛЯ КОЛО ДУРАЦЦО. — Альбанський партизан вдерлися на німецькі батареї альбанського порту Дураццо й вибили їх залогі до ноги, а потім британські воєнні кораблі біли по порті, не стрічаючи ніякого спротиву з німецького боку. Порт нині просто зовсім розбитий.

УВАГА! ФІЛАДЕЛЬФІЯ Й ОКОЛИЦЯ!
ТОВАРИСТВО ЛЮБОВ, ВІД. 45. У. Н. СОЮЗУ
святкуватиме свій

40-літній Ювілей
— : —
СВЯТОЧНИМ КОНЦЕРТОМ
— I —
ТОВАРИСЬКОЮ ЗАБАВОЮ
внеділю, 14. листопаду
NOV. 14, 1943
В УКРАЇНСЬКІЙ ГАЛИ, 847 Н. ФРЕНКЛІН ВУЛИЦЬ.
Початок у годині 6. вечір.
До участі в Ювілею і Гостині Товариство Любов запрошує всі Товариства, Братства і всіх громадян. На ювілею буде прийнятий гол. предс. У. Н. Союзу М. Мурашко та місцеві головні урядники. 219-21
ЗА ЮВІЛЕЙНИЙ КОМІТЕТ:
М. Дубас, предс.; А. Гарасим, касієр; Т. Малик, секр.

Spot News
Надзвичайна нагода
дістати чудове футро
за
\$275.00

Лише тому, що не маємо футер у кожнім розмірі, примушує нас продати їх за таку дешеву ціну.

Ці футра в "ODD SIZES" є вироблені найвизначнішими фахівцями з найкращих шкір.

Купіть і будете їх носити з ДОВІРЯМ. Вступіть ще сьогодні, бо багато їх не маємо. За \$275 можете дістати в "ODD SIZES":

- HUDSON SEAL
- HOLLANDER BLENDED (Backs) MUSKRAT
- NATURAL RUSSIAN SQUIRREL
- SILVER FOX JACKET
- PERSIAN LAMB
- SKUNK

Отворено кожного четверга до 8. год. вечір.

MICHAEL TURANSKY
350 Seventh Ave., New York City
Between 29 & 30 Sts. 16th Floor
Lackawanna 4-0973

Отворено щодня до 6. год. веч. В суботу до 5. год. веч.

ПІТСБУРГ ТА ОКОЛИЦЯ!
Поаю до відома, що

ОКРУЖНІ СОЮЗОВІ ЗБОРИ

ВІДДІЛІВ 11, 15, 17, 24, 32, 34, 41, 51, 53, 56, 61, 63, 72, 74, 77, 82, 89, 91, 96, 101, 109, 113, 118, 120, 126, 132, 134, 136, 153, 161, 212, 232, 244, 255, 264, 276, 296, 300, 303, 329, 338, 360, 384, 386, 396, 400, 401, 431, 450, 474

У. Н. СОЮЗУ
— відбудуться —

В НЕДІЛЮ, 28. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 28, 1943)
в 3. годині пополудні

В ГАЛІ УКРАЇНСЬКОЇ КАТОЛ. ЦЕРКВИ
7th & CARSON STREETS, S. S. PITTSBURGH, PA.

На ці збори повинні прийти обовязково місцеві урядники й члени, а знова позамісцеві відділи повинні прислати своїх представників. На зборах буде обговорена справа відвідування Золотого Ювілею У. Н. Союзу, а тому всі відділи повинні коначно бути заступлені.

Марія Малевич,
заст. гол. предсідника У. Н. Союзу.

УВАГА! НЬОАРК, Н. ДЖ., І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!

ЛИСТОПADOBE СВЯТО

В НЕДІЛЮ, 14. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 14, 1943)
В УКРАЇНСЬКІЙ ПРЕСВ. ЦЕРКВІ, 49 БІКОН СТ.
Початок у год. 7. вечір.

В програму концерту входять: хоріві пісні під проводом п. Ю. Кириченка, соля п. П. Ординського і реферат пастора В. Кузіва, Акомпаністка пані К. Кривенька. Українське громадянство запрошуємо до численної участі.
Церковний Комітет.

УВАГА! ЧЕСТЕР, ФІЛАДЕЛЬФІЯ І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
СОЮЗ УКРАЇНОК, ВІДДІЛ 2-гий
урядує

„ТОРКЕЙ СОПЕР“

В СЕРЕДУ, 17. ЛИСТОПАДУ (NOVEMBER 17, 1943)
В УКРАЇНСЬКІМ НАРОДНІМ ДОМІ
при Четвертій і Ворд улицах, Честер, Па.
Вечера розпочинається в годині 6-тій,
а кінчиться в годині 8:30.
По вечері
ТАНЕЧНА ЗАБАВА ПРИ АРКАДІЯН ОРХЕСТРІ.
Вступ за вечеру, танець — тільки \$1.25.

ДЛЯ КРАЩОГО ЗАВТРА... КУПИТИ ВОЄННІ БОНДИ

АРЕШТУВАННЯ НІМЕЦЬКИХ АГЕНТІВ В УРУГВАЮ.

МОНТЕВІДЕО, Уругвай, (О.НА). — Уругвайські власті арештували чотирьох членів аргентинської напів-військової організації „Америка Алерта“...

в Парижі й арештувала кілька сот жидів. Їх тримали кілька днів в місцевій тюрмі, а потім замкнули в концентраційному таборі біля Парижа.

ДЯДЬКО СЕМ ЗАНЯВ.—Американський прапор повіває над капальнею підприємства „Литсбург Кова Ко.“ у Лайбрірі, Па., на основі наказу президента Рузвельта про перебрання копалень, котрих майнери виїшли на страйк.

НІМЦІ СТРАТИЛИ ДВОХ ЧЕСЬКИХ РОБІТНИЧИХ ПРОВІДНИКІВ.

ЛОНДОН, (ОНА). — Німці видали комунікат в яким заявили, що вбили двох чеських робітничих лідерів — Антона Уліра і Рудольфа Петріка.

ЗБОРИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗУ

ДЖЕРЗІ СІТІ, Н. ДЖ. — Тов. Укр. Клуб Поступовий, від. 70, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори відбудуться у вівторок, 16 листопада, в годині 7:30 вечір, в У. Н. Домі при Фліг ул. Просимо всіх членів вирішити свої вкладки.

ДАРОМ! ДЛЯ СКОРОГО ЛІЦЬГІ ПІ МОМОЧІ В ВОЛЮ РЕВМАТИЗМУ ВАЛНІЯ ЖИЛ НЕВРАЛЬГІ

Якщо Ви ще ніколи не вживали РОСЕ таблички просимо Вас їх спробувати — нашим коштом. Позвольте написати Вам повну папку — вживайте 24 таблички ДАРОМ, якщо вони не дадуть Вам польги і Ви не будете вповні вдоволені з вислідом та дешової ціни цієї папки, зверніть не зужиту часті і Ви не будете нам нічого повинні.

Даром пробка МІЛЕРТОН LAXATIVE

Тепер є небувала нагода для всіх, що терплять від недовомання шлунока й випробували коштувати ліки й зела, а не найшли полегші. Тим усім поручаємо спробувати даром Зела Мілертон, котрих не запарюється ні вариться, а споживається в натуральній формі.

БІЗНЕСОВІ НАГОДИ ПРОДАМ WINDOW CLEANING BUSINESS в New England країні, або приймий спіланика. Інтересованих прошу писати так: J. Z. sjo SVOBODA P. O. Box 345, Jersey City, N. J.

ПОШУКУВАННЯ ОСІБ ПОШУКУЮ Кестри ХРИСТИНИ НЕЦІВКИ, або вуйків Миколю і Івана Козаків, з села Саболів Струцької, пов. Тернополь. Хто знав би про них, або вони самі, хай зголосяться на адресу: N. J. NESIWKI 347 Perth Avenue, W. Toronto, Ont., Canada.

УВАГА ЧИТАЧІ! Отримавши ласкаво придану читачам, що я, STEPHEN D. SATZEWICH, 32 East 7th St., New York City, репрезентую деякі найбільші й найліпші аскураційні компанії в Злучених Державах.

Д-р ВОЛОД. ГАШИЦЬ УКРАЇНСЬКИЙ ЛІКАР, ХІРУРГ І АКУШЕР 690 S. 19 ST., NEWARK, N. J. Tel.: Essex 3-5066

БОЛІНІ! Рани на ногах, опухлі ноги, набрякні жиди, болочі ноги, фибритіс (запалення жил), напуки або болочі коліна чи місточка і ревматичні ноги успішно лікуємо новими європейськими методами без операції.

НАША ЗАСАДА Наша засада щодо особистої услуги є строга. Ми трактуємо всіх однаково, без уваги на ціну, яку родина хоче заплатити.

STEPHEN J. JEWUSIAK & SON FUNERAL DIRECTORS 77 Morris St., Jersey City 34 E. 25th St., Bayonne

ПРОДАЮ ДОМИ, ФАРМИ, РЕСТОРАНИ, САДНИ, БУЧЕРНІ, ГРОСЕРНІ й ріжкого рода бізнес.

КАНАІ КАІН FUNERAL HOME 453 STATE STREET, PERTH AMBOY, N. J. Phone: Perth Amboy 4-4846

МИРОН ЛИТВИН І СИН УКРАЇНСЬКІ ПОГРЕБНИКИ Обслуга шира і дешева 383 Morris Avenue, cor. Springfield Ave. NEWARK, N. J. Phone: Essex 3-5347

ІВАН БУНЬКО УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК заряджує погребам по ціні так дешево як \$150. ОБСЛУГА НАКРАЩА.

ПЕРШИЙ УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК НА ФІЛЯДЕЛЬФІЮ

МИХАЙЛО НАСЕВИЧ cor. FRANKLIN & BROWN STS., PHILADELPHIA, PA. Tel. Market 1320.

ПЕТРО ЯРЕМА УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК Занявсь похороном в BRONX, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ

НІМЦІ ВІВЕЗЛИ З САЛЬОНІКІ 50,000 ЖИДІВ.

КАІРО, Єгипет, (ОНА). — Сюди щойно прибув старий грецький дипломат І. Полігіс і сказав, що як німці окупували Сальоніки, то негайно почали нагілку на жидів. Ходили хата в хату й арештували кожну жидівську людину.

хотіли зробити те саме з жидівським населенням в Атенях. Як Мусоліні пішов в дубину і німці забрали в свої руки адміністрацію в Атенях, то в першу чергу домагалися від місцевого рабина списку його вірних.

ШВЕДСЬКІ НАЦІСТИ ВИСТУПАЮТЬ ПРОТИ ЖИДІВ.

СТОКГОЛЬМ, Швеція, (О.НА). Відколи до Швеції прибули в Данії тисячі жидівських воєнних збігців, незамітно преса шведських нацистів почала вигукувати, що шведський уряд зле робить, впускаючи до краю жидів.

AMERICAN HEROES BY LERF As our guns groped blindly for vital enemy targets in Tunisia, Sergeant Donald V. Peterson of South Minneapolis crept beyond our lines. Snipers and machine guns raked the ground, but he pushed on, snaked forward into view of our targets. Sheltered from withering fire by one small bush, he radioed fire commands and our guns battered the enemy. His country recognized Peterson's bravery with the Silver Star. You can recognize it with another War Bond

ВАЖНЕ: З Нотаріального Офісу Е. ВІТКОВСЬКОГО у Нью Йорку. Нова устава Американського Уряду жадає від Вас, щоби Ви зареєстрували Ваше майно у Старім Краю. Коли маєте господарство (поле, дім) вартості ОДНУ ТИСЯЧУ (\$1,000) ДОЛЯРІВ або більше, або маєте гроші у банку в старім краю, то для влогоного добра, зареєструйте це в амер. уряді Foreign Funds Control.

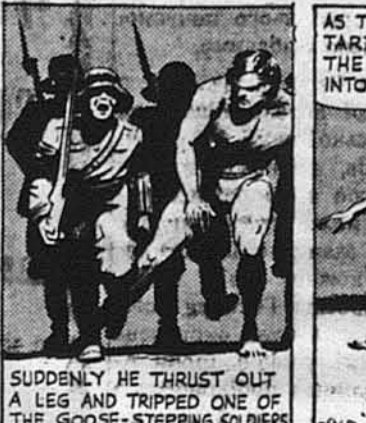
ТАРЗАН, ч. 869. Очайдушна спроба.

Оточеного з усіх боків войками Тарзана поведено до головної квартири табору. Могучому панови джунглів це виглядало на визов.

Нагдо він підсунув ногу й зашпотавав одного з машеруючих войків.

Як цей упав, Тарзан вискочив кризь люку й втік у п'ятому.

Командант крикнув до войків: „Держіть його!“

THE COMMANDANT SHOUTED TO THE GUARDS AT THE GATE: 'STOP HIM! STOP HIM!'